Ankenævnet for Forsikring

Den 24. januar 2018 blev i sag nr. 91151:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København V

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i SEB Pension. Han klager ved sin repræsentant over selskabets afgørelse om, at han ikke er berettiget til dækning for et anmeldt erhvervsevnetab efter den 1/5 2016.

Selskabet har ydet dækning for midlertidigt tab af erhvervsevne i perioden fra den 17/3 2015 til den 1/5 2016. Selskabet er herefter overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, og det er anført, at denne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse samt udbetaling af invalideydelser, såfremt erhvervsevnen nedsættes med halvdelen eller mere på grund af sygdom eller ulykke. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1960'erne, har en håndværksmæssig uddannelse og har i flere år været beskæftiget med tungt fysisk arbejde. Han var den 17/12 2014 udsat for en arbejdsulykke, hvor han fik en tonstung genstand over sine fødder, hvorved han pådrog sig bløddels- og knusningsskader på begge fødder. Han blev opsagt fra sit arbejde pr. 1/3 2015. Han har været i 3 virksomhedspraktikker, hvor han har arbejdet mellem 13 og 18 timer om ugen. Han er pr. 1/4 2017 bevilget fleksjob.

Klagerens repræsentant har i klageskema af 26/7 2017 til nævnet blandt andet anført:

"**1. Sagsfremstilling**

SEB Pension træffer den 11. marts 2016 afgørelse om ophør af ydelse og præmiefritagelse pr. 1. maj 2016, da selskabet finder, at [klagerens] erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. (Bilag 1).

[Fagforeningen] klager den 24. oktober 2016 over afgørelsen med henvisning til, at [klageren] på tidspunktet for afgørelsen ikke er i stand til at arbejde mere end 15-16 timer om ugen i et job med skånehensyn. (Bilag 2)

SEB Pension fastholder den 14. december 2016 deres afgørelse af 11. marts 2016. (Bilag 3)

Arbejdsskadestyrelsens Erhvervssikring træffer den 6. februar 2017 afgørelse, der fastsætter [klagerens] erhvervsevnetab til 50 %. (Bilag 4)

Jobcenter … Kommune træffer den 30. marts 2017 afgørelse om bevilling af fleksjob med ca. 12-16 timer ugentligt. (Bilag 5)

Arbejdsskadestyrelsens Erhvervssikring træffer den 15. juni 2017 en ny afgørelse, der fastsætter [klagerens] erhvervsevnetab til 55 %. (Bilag 6)

Det er fortsat [fagforeningens] opfattelse, at [klagerens] erhvervsevne som følge af arbejdsskaden er nedsat med mindst halvdelen, og at [klageren] således er berettiget til ydelse for tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse.

Supplerende sagsfremstilling.
SEB Pension lægger i afgørelsen af 14. december 2016 vægt på, hvad [klageren] *burde kunne* og ikke, *hvad han rent faktisk er i stand til*.

SEB Pension anfører, at der ikke er lægelig dokumentation for, at [klageren] ikke burde kunne varetage et administrativt arbejde på mindst halv tid, hvor han undgår fysiske belastninger, og at der intet er til hinder for, at han kan udføre stillesiddende opgaver.

Endvidere mener SEB Pension, at [klageren] burde kunne arbejde alle ugens dage, såfremt hans skånehensyn i form af at undgå ståen og gåen over længere distancer tilgodeses.

Derudover nævnes, at [klageren] ikke fast tager stærk smertestillende medicin.

For så vidt angår lægelig dokumentation, fremgår det af den korte redegørelse i LÆ 121 (anmodning om statusattest 8. august 2016 bilag 7), at [klageren] har konstante smerter, men har svært ved at acceptere dette og ikke er meget for at sige højt, at han er smerteplaget. Af LÆ 125 af 23. september 2016 (bilag 8) fremgår det, at 'funktionsniveauet er nu stationært, jeg har ikke rigtigt fornemmelse af, hvad Smertecenteret ville kunne gøre udover symptombehandle ham. Han vil alligevel få symptomer under belastning, da hans symptomer er belastningsrelaterede. Det er således ikke noget, der vil kunne bedre funktionsniveauet at sende ham på en smerteklinik, men man kan selvfølgelig forsøge med andre smertestillende midler, men helbredelse giver det ikke.' Speciallæge i almen medicin … supplerer i brev af 20. juli 2017 sin erklæring fra september 2016 med, at [klageren]

har konstante smerter i fødder og at smerter forværres ved belastning - selv det at sidde er en belastning, som giver smerter og uro i benene, hvor [klageren] så må have dem eleveret på bord eller skammel, ligeledes giver bilkørsel smerter, og den mindste belastning generer. (Bilag 9)

Af resultat af møde med rehabiliteringsteam 30. marts 2017 fremgår det, at [klageren] har konstante smerter, også i hvile, og at smerterne forværres ved belastning. (bilag 5)

Da [klageren] har konstante smerter, er der med andre ord ikke kun tale om belastningsrelaterede smerter, men derimod vedvarende smerter, der forværres ved belastning. [Klageren] er smerteplaget døgnet rundt og udtrættes også i sin fritid. (Bilag 10)

Udover, at smerterne udtrætter [klageren], påvirker de hans koncentrationsevne, ligesom han angiver, at han har svært ved at overskue store opgaver, komplekse problemstillinger og ikke kan have gang i så mange ting som tidligere, samt har svært ved at håndtere deadlines. (Bilag 5 og 10)

[Klageren] har været i tre praktikforløb, strækkende sig over en 12 måneders periode, hvor der er taget forskellige skånehensyn, både i forhold til hjælpemidler, aflastning og nedsat arbejdstid. Arbejdstiden var fra begyndelsen 15 timer ugentligt optrappet til 21 timer fordelt på 5 dage, hvilket gav et højt smerteniveau, for derefter at blive nedjusteret til 16 timer fordelt på 4 dage ugentligt. Der er tale om 16 effektive timer, hvor de 21 timer var incl. 1/2 times pause ugentligt, altså en effektiv arbejdstid på 19,5 time.

I den seneste praktik, hvor [klageren] arbejdede 4 timer dagligt fordelt på 4 dage ugentligt, blev der netop taget de nødvendige skånehensyn, idet [klageren] kun udførte stillesiddende opgaver, havde simple administrative arbejdsopgaver uden deadlines og ikke skulle stå eller gå over længere distancer. Alle skånehensyn vurderes fuldt imødekommet.

SEB pension hæfter sig ved, at begrundelsen for den ugentlige fridag er, at det er 'et tiltrængt afbræk, og at han har mere energi, når han kommer hjem, og er mindre udtrættet'. (Bilag 3)

Den ugentlige fridag er ikke et spørgsmål om 'et tiltrængt' afbræk, men en nødvendighed for, at [klageren] også er i stand til at arbejde torsdag og fredag. [Klageren] beskriver, at på trods af den arbejdsfri onsdag, udtrættes han mere torsdag og fredag end på ugens to første dage. Det er derfor ikke realistisk, at timerne hverken øges eller fordeles på alle ugens dage. (Bilag 11)

[Klageren] har ført logbog for praktikperioderne ([praktikplads 1] og [praktikplads 2] uge 20-40, bilag 12) De første uger er helbredet OK, men fra uge 20 og frem, klager [klageren] over, at han hele tiden har smerter og meget ondt i fødderne og helbredet beskrives oftest som 2 (enkelte uger 1 eller 3) på en skala fra 1-5. Det bemærkes, at det samme gør sig gældende i de uger, hvor arbejdstiden er 16 timer med en ugentlig fridag.

Det fremgår af sagsakterne, at [klageren] har en meget stor arbejdsidentitet, og at [klageren] har godt af at være på arbejde og er glad for alt han magter. (Bilag 5)

[Klageren] er seriøs omkring sin træning, som han passer tre gange om ugen. Der bør derfor ikke være tvivl om, at de timer, [klageren] har præsteret i virksomhedspraktikken, er det antal timer, [klageren] er i stand til at arbejde. [Klageren] har i tiden umiddelbart efter arbejdsulykken både håb og forventning om at vende tilbage til fuldtidsbeskæftigelse, men

har efterfølgende måtte erkende og ikke mindst acceptere, at han ikke er i stand til at arbejde mere end 12-16 timer ugentligt, svarende til det fleksjob, han nu er visiteret til, og at det er realistisk, at han kan bestride et 16 timers job.

[Klageren] er tilkendt invalidebil, men kørsel er fortsat en belastning, da automatgear kun aflaster den ene fod ved kørsel. (Bilag 9 og 11)

Endvidere hæfter SEB Pension sig ved, at [klageren] ikke fast tager stærkt smertestillende medicin (bilag 5), underforstået, at funktionsniveauet ville blive hævet, [klageren] tog stærkere smertestillende medicin end i dag. [Klageren] er afhængig af at kunne køre i egen bil, da han pga. sit handicap ikke kan tage offentlig transport. Ved indtag af stærkere smertestillende medicin end den, han tager i dag, ville [klageren] ikke måtte køre bil.

Det er således [fagforeningens] opfattelse, at den seneste praktik giver et retvisende billede af [klagerens] funktionsniveau. Til trods for, at der i denne praktik tages netop de skånehensyn, som SEB Pension mener, er nødvendige for at [klageren] burde kunne arbejde alle ugens dage (stillesiddende administrativt arbejde uden fysisk belastning), er [klageren] ikke i stand til at arbejde mere end 16 timer ugentligt fordelt på fire dage.

På den baggrund mener [fagforeningen], at [klagerens] erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen og han dermed er berettiget til ydelse for tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse."

Selskabet har i brev af 31/8 2017 til nævnet blandt andet oplyst:

"**Påstand:**

SEB Pensionsforsikring A/S (i det følgende kaldet 'selskabet') har siden 1. maj 2016 været berettiget til at afvise at udbetale erhvervsevnetabsydelser og yde præmiefritagelse under klagerens erhvervsevnetabsforsikring.

Sagsfremstilling:

…

1 Forsikringsbetingelserne

Klageren blev gennem sin arbejdsgiver indtegnet i en firmapensionsordning hos selskabet den 1. december 2013. Som **bilag A** fremlægges dækningsbevis af 3. marts 2014.

Af dækningsbeviset fremgår, at klageren er berettiget til en præmiefritagelse på årligt kr. 47.520 og en udbetaling af erhvervsevnetabsydelser på årligt kr. 158.400 ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Den primære dækning ved tab af erhvervsevne (retten til udbetaling af løbende ydelser og præmiefritagelse for SEB-gruppedækninger) skal vurderes i henhold til § 5 i 'Forsikringsbetingelser for Gruppedækninger i SEB Pensionsforsikring' hvoraf følgende bl.a. fremgår:

'Retten til udbetaling indtræder, når gruppemedlemmets generelle erhvervsevne, efter datoen for optagelse i gruppeforsikringen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til det aftalte udløbstidspunkt, på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, er nedsat til ½ eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den forsikredes nuværende tilstand, ud-

dannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes helbredsforringelse foretages der en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne i forhold til alle erhverv, man med rimelighed kan forlange, forsikrede skal påtage sig - herunder også erhverv, som eventuelt måtte forudsætte omskoling. Der er ikke ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis det må antages, at forsikrede efter endt omskoling vil kunne oppebære ½ af den i stk. 2. omhandlede indtægt.'

Om retten til præmiefritagelse for Tidspension og Forenede Gruppeliv henvises til 'Afsnit 2 Betingelser for præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne' og 'Forsikringsbetingelser for Gruppelivsforsikring i Forenede Gruppeliv'.

Forsikringsbetingelserne fortolkes ens, selvom ordlyden i de tre sæt forsikringsbetingelser omhandlende tab af erhvervsevne i mindre omfang varierer.

Såvel rets- som ankenævnspraksis har gentagne gange statueret, at der ved tab af erhvervsevne menes forsikringstagerens generelle tab af erhvervsevne i modsætning til en fagspecifik dækning, der dækker forsikringstagerens tab af erhvervsevne i et konkret fag. Vurderingen af den generelle erhvervsevne er dermed bredere end vurderingen af erhvervsevnetabet indenfor et konkret fag.

2 Selskabets vurdering af klagerens erhvervsevne

Klageren, født i 19…, lider af følger efter arbejdsskade den 17. december 2014, hvor han kom til skade med begge fødder. Klageren har været fuldt sygemeldt fra denne dato. Klageren er opereret i begge fødder og har gået til genoptræning. Skaderne har medført, at klageren er blevet platfodet på begge fødder.

…

2.1 Selskabets bevilling af forsikringsdækning

Selskabet har bevilget midlertidige erhvervsevnetabsydelser og præmiefritagelse i perioden fra 17. marts 2015 til 1. maj 2016.

Denne midlertidige bevilling blev (som sædvanligt) foretaget på baggrund af en vurdering af klagerens erhvervsevnetab i forhold til hans daværende konkrete stilling. Da selskabet vurderede, at klagerens tilstand var stationær i forsikringsretlig forstand, overgik selskabet i overensstemmelse med fast praksis til at foretage en vurdering af klagerens generelle erhvervsevnetab, det vil sige i forhold til et bredt udsnit af erhverv.

Tilstanden vurderes at være stationær, når det står klart, at forsikrede ikke kan vende tilbage til sit hidtidige erhverv, herunder sit konkrete job. Selskabet overgår derfra til en generel vurdering, hvor selskabet vurderer erhvervsevnen i forhold til den brede vifte af erhverv, som man med rimelighed kan forlange, at vedkommende bør kunne påtage sig, også selvom dette eventuelt måtte forudsætte omskoling.

I forbindelse med selskabets vurdering af klagerens generelle erhvervsevne vurderede selskabet, at klageren med hans helbredstilstand var i stand til at varetage et arbejde med de rette skånehensyn på mere end halv tid fra den 1. maj 2016. Dette meddelte selskabet klageren med det af klageren som bilag 1 fremlagte brev af 11. marts 2016.

Klageren påklagede denne afgørelse til selskabets interne klageråd, som med det af klageren som bilag 4 fremlagte brev af 14. december 2016 fastholdt afgørelsen. Jeg vedlægger til orientering som **Bilag C** brev af 14. december 2016 in extenso, da side 2 mangler i klagerens bilag 4.

2.3 Om den helbredsmæssige vurdering

Af lægeattesten ved nedsat erhvervsevne, udfærdiget af forsikredes egen læge den 15. februar 2015, **Bilag D**, fremgår, at klageren oplyser, at hans tidligere erhverv var [håndværksmæssig] og at hans arbejdsopgaver bestod af … med gang på ujævnt terræn og tungt fysisk arbejde. Til spørgsmålet *'hvilke funktioner af sit hidtidige arbejde eller daglige funktioner mener patienten han/hun ikke kan udføre'* svares: *'Gående og stående arbejde.'*
…
Klageren har været i tre arbejdsprøvninger ved henholdsvis [praktikplads 3] i perioden 4. januar 2016 til april 2016, [praktikplads 1] i perioden 13. april 2016 til 24. oktober 2016 og [praktikplads 2] i perioden 24. oktober 2016 til 1. januar 2017.

Opfølgningsskema for praktikken i [praktikplads 3] fremlægges som **Bilag G**. Af opfølgningen fremgår, at klageren startede med at arbejde 13 timer om ugen og sluttede på 18,5 timer om ugen fordelt på 3 dage, mandag, onsdag og fredag. Stillingsbetegnelsen var kontormedhjælper med opgaver inden for tilbudsgivning og butiksarbejde. I marts 2016 blev det aftalt, at klageren skulle finde et nyt praktiksted, da der ikke var nok at lave, samt at kontaktpersonen ifølge klager ikke interesserede sig for, om klageren trivedes. Desuden oplyser klageren, at han selv har fundet på noget at lave de seneste par uger.
…
Desuden fremgår det, at der ikke har været overskud til at oplære klageren i IT programmerne, og at klageren ikke har arbejdet med tilbudsgivning som håbet.

Opfølgningsskema for praktikken i [praktikplads 1] fremlægges som **Bilag H**. Af opfølgningen fremgår, at klageren startede med at arbejde 18 timer om ugen og sluttede med 16 timer om ugen fordelt på 4 dage. Det tog klageren 45 minutter at køre til praktikstedet.

Kontaktpersonen beskriver, at der har været en meget høj fejlprocent i klagerens arbejde, og at klageren har problemer med selv helt basale ting som e-mail programmer. Endvidere udtaler kontaktpersonen, at klageren ikke har udviklet sig nævneværdigt under praktikperioden, og at kollegaerne har klaget over, at de bruger meget tid på at rette klagerens fejl. Virksomheden kunne derfor ikke længere tilbyde klageren relevante arbejdsopgaver, hvorfor klageren blev tilbudt at blive flyttet til [praktikplads 2], hvor arbejdsopgaverne ikke havde samme sværhedsgrad. Ved praktikken i … var der tale om store …projekter med en mere kompleks arbejdsgang.

Af den af klageren som bilag 11 fremlagte opfølgning på praktikken i [praktikplads 2] fremgår, at klageren arbejdede 16 timer om ugen fordelt på mandag, tirsdag, torsdag og fredag. Hertil kommer, at klageren havde 40-45 minutter transporttid i bil til arbejde, hvilket ikke er optimalt. Klageren beskriver, at han i praktikken i … trives langt bedre med arbejdsopgaverne og rammerne.

Det er selskabets vurdering, at klagerens arbejdsprøvninger - navnlig ved [praktikplads 3] og [praktikplads 1] - ikke i tilstrækkeligt omfang har tilgodeset klagerens skånehensyn. I praktikken ved [praktikplads 3] udførte klageren ikke de aftalte tilbudsopgaver, men i stedet i høj grad butiksarbejde med meget gående og stående arbejde, hvilket ikke er foreneligt med klagerens helbredsproblemer. I praktikken ved [praktikplads 1] var arbejdsopga-

verne for komplekse, og klageren oplevede problemer med kollegaerne. Selvom begge praktikker ikke var optimale, formåede klageren dog at arbejde mellem 16 og 18 timer om ugen.

I klagerens seneste praktik ved [praktikplads 2] formåede klageren at arbejde 16 timer om ugen fordelt på 4 dage med fri om onsdagen. Det ses ikke at være forsøgt at øge arbejdstiden, selvom klageren befandt sig godt på arbejdspladsen.

Det er selskabets vurdering, at klageren burde kunne arbejde over halv tid i et erhverv, hvor klageren ikke har fysisk krævende arbejdsopgaver, og hvor klageren ikke skal gå og stå for meget. Der er endvidere ikke helbredsmæssig dokumentation for, at klageren ikke også burde kunne arbejde om onsdagen, da det primært er smerter i klagerens fødder, som er arbejdshindrende. Tværtimod fremgår det af opfølgningssamtalen den 27. oktober 2016, at den ugentlige fridag er et tiltrængt afbræk.

Det er således selskabets vurdering, at klagerens generelle erhvervsevne fra den 1. maj 2016 ikke er nedsat med mindst halvdelen ud fra den foreliggende helbredsmæssige dokumentation.

Klageren oplyser, at selskabet har lagt vægt på hvad klageren 'burde kunne' og ikke, 'Hvad han rent faktisk er i stand til'. Af brevet af 14. december 2016 fremgår bl.a. følgende:

'Når vi bedømmer retten til ydelser i henhold til forsikringsbetingelserne, ser vi på, hvad jeres medlem ud fra de helbredsmæssige oplysninger vurderes at kunne ikke nødvendigvis på, hvad han rent faktisk gør.'

Selskabet vurderer således erhvervsevnetabet ud fra de foreliggende helbredsmæssige oplysninger, og ikke nødvendigvis ud fra, hvor mange timer klageren præsterer i en eventuel arbejdsprøvning.

Klageren oplyser endvidere, at selskabet hæfter sig ved, at klageren ikke tager fast stærk smertestillende medicin, underforstået at funktionsniveauet ville blive hævet, hvis klageren tog stærkere medicin end i dag. Selskabet har på intet tidspunkt givet udtryk for, at klagerens funktionsniveau ville blive forbedret, hvis klageren tog fast stærk smertestillende medicin, tværtimod er det selskabets opfattelse, at det ville have en negativt effekt på klagerens funktionsniveau."

Klagerens repræsentant har i e-mail af 3/10 2017 til nævnet blandt andet bemærket:

"SEB Forsikring A/S anfører, 'det ses ikke at være forsøgt at øge arbejdstiden (i seneste praktik, min bemærkning), selvom klageren befandt sig godt på arbejdspladsen'. (side 7, 6. afsnit)
[Fagforeningen] skal hertil bemærke, at [klagerens] nedsatte erhvervsevne ikke er relateret til hans psykiske velbefindende, men alene er et spørgsmål om, hvad [klageren] fysisk er i stand til pga. smerter i sine fødder. … kommune har ikke fundet anledning til at øge den ugentlige arbejdstid, da man netop havde fundet et niveau, som [klageren] kunne opfylde. Dette afspejles også i, at [klageren] er bevilget fleksjob 12-16 timer ugentligt.

Det er vigtigt at understrege, at [klageren] har konstante smerter, også i hvile. Smerterne forværres ved belastning. På grund af smerterne udtrættes [klageren], hvilket også påvirker hans koncentrationsevne.

Jeg mener, det bliver en strid om ord, når SEB Forsikring A/S hænger sig i, at den ugentlige fridag er beskrevet som 'et tiltrængt afbræk'. Det er ikke et spørgsmål om blot at holde fri, men den arbejdsfri dag er en reel nødvendighed for, at [klageren] kan restituere sig i et omfang, så han er i stand til at møde på arbejde ugens to sidste dage. Det er beskrevet i bilag 11, at [klageren] trods den ugentlige arbejdsfri dag, udtrættes mere torsdag og fredag end på ugens to første dage.

Det fremgår netop af [klagerens] logbog fra praktikopholdene (bilag 12), at han ikke kan øge arbejdstiden, men er meget påvirket af de belastninger, han udsættes for.

[Klagerens] uddannelse som … giver mulighed for stillesiddende arbejde ved PC, hvor [klageren] kan bruge sin [håndværksmæssige] viden, og hvor der kan tages de nødvendige skånehensyn. En omskoling vil derfor ikke forøge [klagerens] generelle erhvervsevne.

[Fagforeningen] har noteret, at SEB Forsikring A/S ikke kommenterer på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tilkendt [klageren] 55 % erhvervsevnetab."

Af selskabets brev af 18/10 2017 til nævnet fremgår det blandt andet:

"**Supplerende sagsfremstilling:**

Den 15. juni 2017 vurderede arbejdsmarkedets erhvervssikring, at klagerens aktuelle tab af erhvervsevne er 55 procent.

Denne vurdering er foretaget i henhold til arbejdsskadesikringslovens § 17a, hvorefter tabet opgøres til forskellen mellem den ledighedsydelse, klageren modtager som følge af, at han er berettiget til fleksjob pr. 1. april 2017, og hvad klageren kunne have tjent uden arbejdsskaden.

Indtjeningen før arbejdsskaden udgør det beløb, som klageren kunne have tjent på afgørelsestidspunktet, hvis arbejdsskaden ikke var indtrådt.

Der er således tale om en ren objektiv beregning af klagerens aktuelle indtægtstab i forhold til hans tidligere konkrete løn.

For at være berettiget til dækning i henhold til den hos selskabet tegnede forsikring ved tab af erhvervsevne skal to kriterier være opfyldt.

For det første skal mulighederne for at tjene penge ved arbejde af helbredsmæssige årsager være nedsat med mindst halvdelen. Denne betingelse omtales ofte som den helbredsmæssige betingelse for dækning.

For det andet skal den faktiske indtjening ved arbejde, dvs. en økonomisk betingelse, udgøre mindre end halvdelen af, hvad der er i samme egn normalt at tjene for andre fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Her er der - i lighed med beregningen foretaget af arbejdsmarkedets erhvervssikring - tale om en beregning af klagerens indtægtstab. Til forskel for Arbejdsmarkedets erhvervssikrings beregning, sættes den faktiske indtjening i forhold til *'hvad der er i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder'* og ikke i forhold til den konkrete indtjening før arbejdsskaden.

Da der både er en helbredsmæssig og en indtjeningsmæssig vurdering der skal være opfyldt i henhold til forsikringsbetingelserne, er selskabets vurdering således anderledes end den vurdering, der foretages af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Selskabet vurderer, at klageren ikke opfylder den helbredsmæssige betingelse for dækning, idet klageren burde være i stand til at varetage et arbejde på over halv tid med de rette skånehensyn.

Selskabet er for så vidt enig i, at klageren opfylder den økonomiske betingelse for dækning så længe han modtager ledighedsydelse. Hvis klagerens indtjeningsgrundlag ændrer sig forbeholder selskabet sig ret til at foretage en ny vurdering af klagerens økonomiske erhvervsevnetab."

I statusattest af 15/10 2015 fra klagerens praktiserende læge er det blandt andet noteret:

"Diagnose: Multitraume af begge fødder, er opereret med fiksation på venstre TMT led med intern fiksation, desuden venstre side fraktur af 2. metatars, på højre side var der fraktur af 5. metatars, som er fikseret, der var fraktur af 2. og 3. metatars som udisloceret kun i form af fraktur.
Således multiple frakturer af begge fødder, både af noget af forfoden samt lidt i mellemfoden. Det har resulteret i en forholdsvis stiv fod, en forholdsvis ny belastning af foden med mere nedfald samt smerter. Pt. afventer bandagist, der vil lave specialsko. Beh. har indtil videre været at stabilisere pt., at få ham til at træne og holde øje med ham. Han er delvis afsluttet på sygehus. Der er ikke nye tiltag fra sygehuset. Han skal træne lokalt og skal have et par nye sko, der kan gøre, at han kan bevæge sig bedre, at han kan udholde at stå og gå i længere tid end han kan nu. Pt. kan nu gå 800-1000 meter. Når pt. får sit fodtøj, skal han igen træne og formodentlig vil vi kunne give en bedre indsigt, når han har fået de nye sko, kan da bedre træne og det vil være en gang i det nye år.

Prognose: Man kan ikke forvente, at der kan genskabes fuld funktionsevne hverken i hans tidl. erhverv eller i et gående, stående eller tungt løftende arbejde, så på sigt skal han formodentlig finde en ny arbejdsfunktion eller omskoles. Man må forvente at forholdene omkring fødderne vil være mere eller mindre stationære. Pt. vil nok kunne deltage i en virksomhedspraktik, hvis der tages hensyn til ovennævnte skånehensyn, men det må ikke ligge for langt væk. Pt. kan ikke selv køre bil endnu, så han er transportmæssigt afhængig af hjælp fra andre."

En ortopædkirurgisk speciallæge har i en udateret erklæring baseret på undersøgelse den 27/10 2015 blandt andet anført:

"**AKTUELLE SYMPTOMER:**

Smerter i begge fødder både ved belastning og i hvile hertil natlige smerter.
Kan ikke bevæge sig på ujævnt terræn.
Gangdistance på løbebånd 1200-1500 meter.
Kan køre bil; men hvis distancen er mere end 15-20 km går det ikke.

Kan ikke løfte mere en 1 kg i hver hånd, hvis vægten er højere kan han ikke bevæge sig frem.

Udtrættes af smerterne.
Fritiden har været brugt til diverse …projekter i hjemmet, hvilket han ikke kan mere. Har … som hobby; men kan nu ikke længere løfte … ud af sin bil. Må bruge specialfremstillet fodtøj med tilpassede indlæg og er ikke i stand til at gå uden fodtøj.

ØVRIGE BEVÆGEAPPARAT:

Patienten har fået ondt i skuldrene.

MEDICIN:

Tablet Ibuprofen 400 mg x 3 (smertestillende og gigtmiddel) Tablet Panodil 1 g x 3 (svage smertestillende
…
OBJEKTIVT:

Almen tilstanden er god. Fremtræder med neutralt stemningsleje.
Fremfører symptomer relevant.

Patienten går haltende/ robotagtig med stiv fod og uden afvikling af gangen over forfoden.

Hofter og lår:
Ingen tegn til muskelsvind og hofteled bevæges normalt.

Knæ og underben:
Ingen tegn til muskelsvind og knæled bevæges normalt.

Fødder:
Begge fødder ses hævet til trods for at patienten har støttestrømper på.
Betydelig platfod på begge sider og knækfod i hælen.
Ømhed af begge fødder uanset hvor der berøres, dog værst ved fodroden.
Bevægelsen i fodleddene er nedsat: Højre kan kun komme til neutralstilling i opadbøjning og nedadbøjes kun ca. 20 grader. Den venstre fod mangler 10 grader i at nå neutralstilling og nedadbøjning er ca. 20 grader.
(Normal bevægelighed: opadbøjning 20-30 grader, nedadbøjning 40-50 grader)
Fuldstændig stivhed i fodroden, rokkebevægelse i tå leddene.
…
KONKLUSION:

Patient som pådrager sig en svær knusningsskade i begge fødder, idet han får dem klemt af en 2 tons tung arbejdsflåde.
Der opstår brud på flere mellemfodsknogler i begge fødder samt ledskred imellem venstre fods fodrod og mellemfod. Hertil betydelig bløddelsskader som blandt andet har medfødt platfod i begge fødder.
Selvom der ikke er gået 1 år fra skadetidspunktet betragtes tilstanden alligevel så nær som stationær.
Patienten vil ikke kunne opnå normal fod funktion og vil ikke komme til at afvikle sin gang bedre end nu og gangdistancen vil næppe forbedres væsentlig.
Patienten vil fremadrettet have behov for specialfodtøj."

11. 91151

I opfølgningsskema af 6/4 2016 er det om klagerens første virksomhedspraktik blandt andet noteret:

"**Arbejdsopgaver**

Stillingsbetegnelse: Kontormedhjælper, med opgaver inden for tilbudsgivning og butik.

Hvilke opgaver udfører borgeren - og under hvilke rammer:
D. 04.03.16 / praktikuge 9 har jeg aftalt med [klageren], at der skal findes nyt praktiksted, da der er ikke nok at lave, samt at kontaktpersonen / leder jf. [klageren] ikke interesserer sig for, om [klageren] egentlig trives. Aftalt, at [klageren] i første omgang 'har bolden', da han har tanke på en virksomhed, hvor der evt. er mulighed. D. 16.03 skal [klageren] til samtale i [praktikplads 2] ang. praktik. [Klageren] ønsker selv at tale med virksomheden i første omgang. Aftalt, at såfremt der er et match, kan han tilbyde virksomheden fællessamtale tirsdag 22. marts, hvilket ikke var muligt for virksomheden, så fællesmødet blev 04.04.16.
…
Helbred

Overordnet omkring helbredssituationen:
Der mangler aktuelt logbog for de sidste 2,5 uge.
I praktikugerne 7 - 11, har der været fravær af to omgang. To dage gr. influenza, to dage gr. smerter i fødderne. [Klageren] har praktikperioden øget arbejdstiden fra 13 til 18,5 timer, inkl. pauser, lagt på 3 arbejdsdage.
I sin logbog beskriver [klageren] gennem hele praktikperioden hos [praktikplads 3], at han på daglig basis har ondt i fødderne ved endt arbejdsdag.
[Klageren] træner to gange om ugen på motionscenter samt er i svømmehal og laver øvelser en gang om ugen. Han oplever stor gavn af dette. [Klageren] oplyser, at smerter trætter. Han er bekymret for, at hvis han får for ondt / presser sig selv for hårdt arbejdsmæssigt, ikke at have overskuddet til den nødvendige motion.

Funktionsniveauet i fritiden:
[Klageren] oplyser, at han godt kan lave lidt praktisk derhjemme, men smerter trætter. Det han laver hjemme er med lav intensitet og med mange pauser indlagt.

Funktionsniveauet i arbejdstiden:
[Klageren] er udfordret, så snart opgaverne ikke er ved PC. Opgaver ude i butikken er ikke optimalt.
Han oplyser, at han også går langsomt. Ved PC er fødderne primært udfordret ift. krav om sikkerhedssko.

Vurdering: Imødekommes skånebehovene, er der justeringsbehov:
Det er ikke hensigtsmæssigt, at der er så mange opgaver ude i butikken, fordi at [klageren] ikke har nok at lave længerevarende ved PC. [Klageren] benytter stol ude i selve butikken, men det er ikke optimalt, og han må gå mange gange frem og tilbage mellem butik og PC ift. at udprinte prislister.

Vurdering: Behov for hjælpemidler & opfølgning på udlånte hjælpemidler:
[Klageren] oplyser, at de udlånte sikkerhedssko, trods det høje kvalitet og indlæg, er hårde ved fødderne. Dette også når han bare sidder stille ved PC. Han kan ikke tage dem af, da han så ofte skal ud i butikken, og der er de påkrævet. Ved [praktikplads 1] (kommende

praktikplads) er der ikke forventning om, at [klageren] ret tit skal opholde sig i områder, hvor sikkerhedssko er påkrævet. Det formoder at kunne løse problemet."

I et kommunalt notat af 5/8 2016 fra en opfølgningssamtale er det det blandt andet oplyst:

"Begrundelse for uarbejdsdygtighed: [Klageren] oplyser at han fortsat har mange smerter i fødderne. Har det konstant, men bryder sig ikke om at sige det højt. Har god effekt af akupunktur med strøm som han får ved egen læge 1 time 1x ugentligt.
Han glemmer ofte noget oplyser ... … er bekymret for at [klageren] overbelaster sig for meget således at hans fødder om 2 år er så ødelagte at han får svært ved at gå.
[Klageren] er meget træt efter arbejde. Sover meget og er ikke i stand til at samtale om aftenen. Han kan sove mens han sidder ved PC.
[Klageren] går i fitnesscenter to gange i ugen. Desuden går han fortsat til vandgymnastik. Det er vigtigt for ham at fortsætte med vedligeholdende træning.
…
Vurdering: Erhverv/arbejdsmarkedstilknytning/arbejdsfastholdelse/aktive tiltag. [Klageren] startede med 21 timer ugentligt i praktikken ved [praktikplads 1]. Han har det godt i praktikken og der er en rar stemning. Han sidder forsat og regner tilbud ud til kunder.
Timetallet er nedjusteret med en time, således at han arbejder hver dag fra kl. 9.00-13.00
Mærker tydeligt hvor træt han er ift. 2 ugers ferie, hvor han fungerede i hverdagen, med små huslige gøremål.
Der aftales derfor at han får onsdag fri indtil han modtager handikapbil. Der henvises i øvrigt til … notat."

I et kommunalt notat af 2/9 2016 fra en opfølgningssamtale er det det blandt andet anført:

"Begrundelse for uarbejdsdygtighed: [Klageren] oplyser at han fortsat har mange smerter i fødderne. Har det konstant, og er ved at forstå at han bliver nødt til at fortælle det.
Har god effekt af vedligeholde de vandgymnastik og træning. … kører ham til træning i Fitness center så han ikke belastes unødigt af transport.
…
Borgers forventninger vedr. helbreds- og erhvervsmuligheder
Der er forventning om tilbagevenden til hidtidig beskæftigelse i det omfang det er muligt. Han er dog stadig tvivl om det er muligt at han kommer op på 37 timer. [Klageren] finder praktikken interessant. Vil gerne arbejde i en lignende stilling hvis det er muligt. [Klageren] kan ikke arbejde længere væk fra sin bopæl end …, grundet transporten.
Aftale: På kortere sigt vurderes der ikke at være behov for at iværksætte yderligere foranstaltninger/behandlinger, af helbredende art. Er startet i ny praktik den 11.04. Dog ses der behov for at få belyst om [klageren] kan have gavn af henvisning til smertecenter."

Klagerens praktiserende læge har i statusattest af 23/9 2016 blandt andet oplyst:

"Diagnosen er knogle og bløddelsbeskadigelse at begge fødder.
Der er ikke yderligere operative behandlingsmuligheder. Funktionsniveauet er vel som det er nu. Livskvaliteten er helt klart ændret, men patienten har også godt af at være på arbejde og han er glad for det han magter.
Man har ansøgt om køretøj, da dette vil kunne aflaste hans ene fod, altså hvis han får en bil med automatgear.

Det er sådan at patienten kommer her jævnligt, ca. x 1 månedligt og får akupunktur mod spændninger i fødderne.
Funktionsniveauet er nu stationært, jeg har ikke rigtigt fornemmelse af, hvad Smertecenteret ville kunne gøre udover symtombehandle ham. Han vil aligevel få symptomer under belastning, da hans symptomer er belastningsrelatede. Det er således ikke noget, der vil kunne bedre funktionsniveauet at sende ham på en smerteklinik, men man kan selvfølgelig forsøge med andre smertestillende mindler, men helbredelse giver det ikke.
Patientens funktionsniveau er som i kender det. Han opnår ikke yderligere ved bare at vente. Vi har ingen behandlingsmuligheder så der er kun skånehensyn tilbage og nedsat belastning af fødderne vil være varigt.
Tilstanden er stationær."

I opfølgningsskema af 17/10 2016 er det vedrørende klagerens anden virksomhedspraktik blandt andet anført:

"**Helbred**
Der var planlagt møde på virksomheden d. 21.09.2016. Mødet aflyses, da [klageren] er syg gr. smerter i fødderne. Da han endvidere får handicapbil d. 22.09.16 giver det god mening at se effekten af denne, før vi har næste møde. Ved sidste møde satte vi arbejdstiden ned fra 20 til 16 timer om ugen, samt gjorde onsdag til fridag (siden starten af august). [Klageren] oplyser 20.09.16 over tlf., at han har haft god gavn af onsdag som fridag. Det er en tiltrængt afbræk. [Klageren] har nu lidt mere energi, når han kommer hjem, og er ikke længere så udtrættet, at han sidder og sover den halve aften. Stadig kan han godt mærke, at det kræver en del af ham at have mange bolde i luften i løbet af arbejdstiden. [Klagerens] koncentration er ikke nær så god, som den har været tidligere. Han oplever det som udtrættende at klare en arbejdsdag, selv på reduceret timer.

Af logbøger fra august og frem til mødet den 17. oktober fremgår, at [klageren] fortsat har samme forbrug af smertestillende medicin. Hver dag tager han 3 gange hhv. 1 x Ibuprofen og 2 Panodil. Han beskriver fortsat træthed pga. smerter. Onsdag som fridag har jf. [klageren] givet en smule mere overskud, men har ikke skabt en væsentlige forbedringer af helbredet. De to dage i august hvor [klageren] er på kursus (mandag + tirsdag) og dermed har 8 timers fremmøde, skriver han i sin logbog, at han næsten ikke kan gå, må støtte sig til ting, og er først kommet sig selv igen om søndagen. [Klageren] har fået sin mor til at køre ham de to kursus dage.

[Klageren] har ved mødet 17.10.16 haft sin handikapbil i to uger (fra uge 39). Han fortæller, at det er ikke har givet væsentlige ændringer i forhold til hans smerter i fødderne. Han er aldrig smertefri. Når han har fremmøde i praktikken, sidder han med benene oppe på skamlen fra kl. 10.30 og til han tager hjem. Vi drøfter kørslen mellem bopæl og hjemmet. Der er ca. 40 - 45 minutter. [Klageren] beskriver, at det er hårdt for fødderne, selv med handicapbilen. Når han kommer frem til arbejdspladsen, sidder han lidt med fødderne oppe på sin skammel, og derved aftager smerterne lidt igen. [Klageren] beskriver også, at han ikke har væsentligt færre smerter på fridage eller i weekenderne. [Klageren] tror ikke, at offentlig transport kan være en løsning. Han kan kun stå op meget kortvarigt, og vil have problemer med at vente på bussen, eller at gå frem og tilbage til stoppestederne. [Klageren] bruger løbehjul i fritiden, hvis de skal steder hen, hvor han skal gå meget.

[Klageren] anser det ikke som realistisk at øge arbejdstiden til mere end 16 timer om ugen gr. sin helbredssituation og smerteniveauet. Samtidig er det jf. [klageren] nødvendigt at bibeholde onsdagen som fridag, da han der får hvilet. Hvis timetallet igen skal sættes op,

mener [klageren], at han igen vil få store problemer med træthed, og det vil være svært at få hverdagen til at hænge sammen."

Af opfølgningsskema af 13/12 2016 vedrørende klagerens 3 virksomhedspraktik fremgår det blandt andet:

"**Aftalt arbejdstid & pausetid**

…

- Ved praktiketablering [praktikplads 1]:
  Mandag + onsdag + fredag kl. 9-14 og tirsdag kl. 9 — 12 = 18 timer om ugen, inkl. frokostpause på de dage, hvor arbejdstiden er mere end 4 timer.
- Ved første opfølgningsmøde 26.05.2016 1 7. praktikuge:
  Mandag, tirsdag, onsdag og fredag kl. 9-14, inklusiv 30 minutters frokostpause. Torsdag kl. 9-12.
  I alt minimum 23 timers fremmøde per uge, gerne længere hvis [klageren] anser det som realistisk.
- D. 07.06.16 e-mail korrespondance:
  [Klageren] skriver, at han ikke kan øge arbejdstiden til 23 timer om ugen. Især de tre dage med flest fremmødetimer (kl. 9-14) er svært overkommeligt for [klageren]. Vi aftaler, at timerne holdes på 21 pr. uge, og at yderligere optrapning først forsøges, når [klageren] har modtaget en handikapbil.
- Ved andet opfølgningsmøde d. 04.07.2016 / 14. praktikuge:
  Timetallet reduceres til 20 timer om ugen, 4 timer jævnt fordelt hen på 5 fremmødedage. Dette gr. et højt smerteniveau og stor udtrætning til følge.
- Ved tredje opfølgningsmøde på JC d. 04.08.2016 / 17. praktikuge:
  4 dage x 4 timer, onsdag fri = 16 timer om ugen (fra 08.08.2016 / uge 32). Fridag efter ønske fra [klageren].
- Ved fjerde opfølgning hos [praktikplads 1] d. 17.10.2016 / 28. praktikuge:
  4 dage x 4 timer, onsdag fri = 16 timer om ugen - med opstart i [praktikplads 2] d. 24.10.16

…

Arbejdsopgaver

I store træk er opgaverne af samme type som hos [praktikplads 1], men [klageren] og kontaktpersonen beskriver, at sagerne har en langt mindre kompleksitet end tidligere. [Klageren] beskriver desuden, at der heller ikke er så mange afbrydelser som tidligere. [Klageren] sidder i storrumskontor med … kollegaer, hvilket han selv har valgt. Der er mulighed for enkeltmandskontor. [Klageren] har nedbragt sin pude, som han fortsat kan sidde med benet oppe, hvilket jf. [klageren] er af afgørende betydning for at aflaste benet. De arbejdsopgaver [klageren] har er fortsat beregninger, men i meget mindre målestok end tidligere.

…

Helbred

Der har været stabilt fremmøde i hele perioden hos [praktikplads 2]. Arbejdstiden er 16 timer om ugen, 4 timer dagligt og fri om onsdagen. [Klageren] oplyser, at selvom der er blevet kortere i afstand mellem bopæl og arbejdsplads, så er han ca. samme tid om at nå frem til praktikpladsen som i …, hvilket er 40-45 minutter. [Klageren] har handikapbilen nu, men oplever ikke, at det har haft nogen positiv indvirkning på smerteniveauet i fødderne. Smerteniveauet er øget, når han kommer frem til praktikpladsen, og det gør ham godt at komme ind og sidde med fødderne oppe. [Klageren] har altid smerter, og de udtrætter. [Klageren] anser det fortsat som meget vigtigt at have fri om onsdagen, da udtrætningen ellers er for stor de sidste arbejdsdage. Medicinforbruget er 1 Ibuprofen og 2 Panodil 3 x

dagligt. Det nuværende timetal på 16 timer om ugen anser [klageren] som et realistisk niveau, hvis der skal være en sammenhæng mellem arbejdsliv og fritid. Lige nu har [klageren] overskud til at klare nogle gøremål hjemme. Mandag og tirsdag aften oplever [klageren] at have mest overskud, men torsdag og fredag er han stadig så træt om aftenen, at han går i seng med mellem kl. 20 - 20.30. Når han kommer hjem fra praktikken, så hviler han 30 - 45 min. som det første.

Den effektive arbejdsindsats:
Ved mødet drøfter vi, om [klageren] holder ekstra pauser. Både [klageren] og kontaktpersonen er enige om, at [klageren] ikke holde pauser ud over, hvad der er kutymen på arbejdspladsen. Arbejdstempoet ligger inden for normal jf. kontaktpersonen. Vi drøfter kvaliteten af [klagerens] arbejde, og kontaktpersonen beskriver, at der kun har positive tilbagemeldinger fra kollegaerne. [Klageren] gør en god indsats jf. kontaktpersonen - svarende til 16 timer pr. uge, men der tages også jf. kontaktpersonen nogle hensyn til [klageren], som der ikke tages tit de andre på arbejdspladsen. [Klageren] oplever også, at han fungerer godt under disse rammer. Kontaktperson og [klageren] er enige om, at succes også er betinget af, at der fra kunder og kollegaer ikke lægges pres på [klageren] ift., hvornår tingene er færdige. Han skal have de opgaver, hvor 'tingene kan vente' og ikke indebærer snævre deadlines. Samtidig skal der også være rummelighed i forhold til, at onsdag er fast fridag. [Klageren] skal heller ikke have arbejdsopgaver af for stor kompleksitet - jf. periode hos [praktikplads 1]."

Af resultat af 30/3 2017 fra møde i det kommunale rehabiliteringsteam fremgår det blandt andet:

"Der er ikke yderligere behandlingstiltag der vil kunne bedre funktionsevnen. [Klageren] har betydelig nedsættelse af funktionsevnen med nedsat gangfunktion. Han vil ikke kunne opnå normal fodreduktion og vil ikke komme til at afvikle sin gang bedre end nu. Der vil fremadrettet være behov for specialfodtøj.
Egen læge vurderer, at der ikke er grundlag for henvisning til Smerteklinik, idet [klageren] har belastningsrelaterede smerter i fødderne. Belastningsrelaterede smerter kan tilgodeses ved skånehensyn. [Klageren] er udstyret med specialsko relevant smertebehandling.
[Klageren] har fået bevilget handikap bil som følge af funktionsnedsættelsen.
Der har været iværksat udviklende praktik der tilgodeså [klagerens] skånehensyn. Praktikken havde fokus på varige skånehensyn i forhold tit langvarig gående og stående arbejdsforhold. [Klageren] vil ikke kunne gå på stiger eller trapper. Han vil ikke selvstændigt kunne køre bil over længere afstande/længere tid. Det vil være en fordel hvis han kan veksle mellem forskellige arbejdsstillinger, og kan have brug for et hvil.
I starten var der usikkerhed ift. [klagerens] samarbejdsevner. Det viste sig senere at [klageren] pga. smerter og nedsat funktionsniveau ikke magtede opgaverne og derfor ikke kunne leve op til kollegers og arbejdspladsens krav. Ved seneste praktik, hvor der er taget store hensyn ift. kompleksiteten af opgaver, magter [klageren] fremmøde 16 timer ugentligt. Er i stand til at varetage dette timetal, fordi det er mindre opgaver uden deadline som kan færdiggøres dagligt.

Der ses, at være god overensstemmelse mellem de helbredsmæssige forhold og det nedsatte funktionsniveau. Der er en varig funktionsnedsættelse. Behandlingsmulighederne er udtømte og afprøvede. Der kan ikke forventes yderligere bedring af funktionsniveauet.

På baggrund al de helbredsmæssige oplysninger og mødet i Rehabiliteringsteamet samt de tidligere beskrivelser af praktikker vurderes [klagerens] samlede arbejdsevne, at være

varigt og væsentligt begrænset, og skønnes ikke at kunne anvendes til beskæftigelse på ordinære vilkår. Der er ikke behov for yderligere indsatser for at kunne dokumentere at [klagerens] ressourcer og udfordringer i forhold til arbejdsmarkedet er afklaret.
Det skønnes ikke at der kan iværksættes yderligere tiltag, der vil kunne bedre det samlede funktionsniveau og dermed øge muligheden for tilbagevenden til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår.
Rehabiliteringsteamet vurderer derfor, at [klageren] visiteres til Fleksjob.

Angiv, hvilken type fleksjob eller arbejdsfunktion rehabiliteringstemaet mener vil være velegnet til borgeren (fx kontorarbejde, gartnerarbejde el.lign.).

[Klageren] har i praktikken været afprøvet i kontorfunktioner. Det er et arbejde der kan matche hans skånehensyn. Så arbejdsfunktioner, hvor han kan anvende sin erhvervserfaring og anvende dette vil være optimalt.

Angiv eventuelle særlige hensyn, der bør tages tit borgeren (fx at vedkommende så vidt muligt skal kunne arbejde for sig selv, at vedkommende har en betydeligt nedsat produktivitet, at vedkommende ikke tåler stillesiddende arbejde el.lign.).

Bør ikke have langvarige gående og stående arbejdsforhold. Bør kunne hvile sig og have overvejende siddende arbejdsfunktioner. Skal ikke gå på ujævnt terræn og på trapper. Gangdistancen er aktuel 800 – 1000 m. Man forventer, at gangdistancen kan bedres når der er lavet specialsko.
Kan ikke på egen hånd kører længere distancer.
Behandling: Skal selvtræne i fitness center, for at bevare nuværende funktionsniveau.
Der er endvidere behov for, at [klageren] skal kunne have støtte til sine fødder når han sidder. Skal kunne holde små pauser efter behov,
Der er behov for nedsat arbejdstid, da han udtrættes grundet smerter.
Opmærksomhed på hvorvidt der kan være hjælpemidler der kan anvendes i et fremtidigt fleksjob."

Klagerens praktiserende læge har i udtalelse af 20/7 2017 blandt andet oplyst, at klageren "Har konstante smerter i fødder og de forværres ved belastning – selv det at sidde er en belastning som giver smerter og uro i benene hvor han så må have dem eleveret altså på bord eller skammel – bilkørsel giver smerter. Den mindste belastning genrer".

Af klagerens dækningsbevis fremgår det blandt andet:

Sådan er du dækket ved Tab af erhvervsevne pr. 1. december 2013		Udbetaling[b]	Skattekode[a]
Hvis du mister 1/2 af din erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke inden 1. december 2031 (67 år)			
– udbetaler SEB-gruppe efter 3 måneder en månedlig rente, dog længst til 1. december 2031. Renten udgør 40,00% af den oplyste gage	årlig	158.400,00 kr.	1
– giver Tidspension og SEB-gruppe fuld præmiefritagelse efter 3 måneder			

17. 91151

– giver Forenede Gruppeliv fuld præmiefritagelse efter 3 måneder på præmien for kritisk sygdom, dog aldrig udover det aftalte præmieophør

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"**Afsnit 2 Betingelser for præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne**
Almindelige forsikringsbetingelser gældende for de forsikringsdækninger, på denne aftale, der er etableret som Tidspension i SEB Pensionsforsikring A/S, CVR-nummer 16 42 00 18 (i det følgende kaldet Tidspension)

…

§ 2.2 Dækning ved tab af erhvervsevne
Forsikringen giver ret til erstatning, hvis den forsikredes generelle erhvervsevne i forsikringstiden nedsættes til mindst 1/2 af den fulde erhvervsevne som følge af helbredsforringelse (sygdom eller ulykkestilfælde), uden at dette skyldes forsæt.

…

§ 3.2 Definition på tab af erhvervsevne.
Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Stk. 2.
Der er således tale om en generel og ikke en individuel målestok, idet forsikredes erhvervsevne vurderes i forhold til alle erhverv, man med rimelighed kan forlange, forsikrede skal påtage sig - herunder også erhverv, som eventuelt måtte forudsætte omskoling. Der er ikke ret til præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne, hvis forsikrede anses for egnet til omskoling, og det efter endt omskoling må antages, at forsikrede vil kunne oppebære 1/2 af den indtjening, der er beskrevet i stk. 1.

Stk. 3.
Ved vurderingen af om der foreligger erhvervsevnetab, der berettiger til erstatning, lægges der vægt på både omfanget af helbredsforringelsen, og om der er en indtægtsnedgang på 1/2 af den indtjening, der er beskrevet i stk. 1. Vurderes helbredsforringelsen ikke at medføre et erhvervsevnetab på mindst 1/2, eller er indtjeningen ikke nedsat med mindst 1/2, er der ikke ret til erstatning.

Ved beregningen af den i stk. 1 nævnte indtjening indgår eventuelle offentlige tilskud og lignende, som den forsikrede direkte eller indirekte er eller kan være berettiget til at modtage som led i en hel eller delvis forbliven på arbejdsmarkedet som selvstændig eller ansat.

Stk. 4.
Den omstændighed, at der tilkendes den forsikrede en pensionslignende ydelse fra det offentlige, giver ikke ret til erstatning.

…

Forsikringsbetingelser for Gruppedækninger i SEB Pensionsforsikring

…

§ 5. Dækning ved tab af erhvervsevne
Retten til udbetaling indtræder, når gruppemedlemmets generelle erhvervsevne, efter datoen for optagelse i gruppeforsikringen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for

dækningens ophør, dog længst til det aftalte udløbstidspunkt, på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, er nedsat til 1/2 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Tab af erhvervsevne foreligger, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til den forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes helbredsforringelse foretages der en generel vurdering af forsikredes erhvervsevne i forhold til alle erhverv, man med rimelighed kan forlange, forsikrede skal påtage sig - herunder også erhverv, som eventuelt måtte forudsætte omskoling. Der er ikke ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis det må antages, at forsikrede efter endt omskoling vil kunne oppebære 1/2 af den i stk. 2 omhandlede indtægt.

Ved vurderingen af forsikredes indtægt indgår eventuelle direkte eller indirekte offentlige tilskud, som forsikrede og/eller forsikredes arbejdsgiver er eller kan være berettiget til at modtage, som led i forsikredes hele eller delvise forbliven på arbejdsmarkedet - herunder indtægter fra fleksjob og lignende.

Vurderes helbredsforringelsen ikke at medføre et erhvervsevnetab på 1/2 jf. stk. 2 og 3 eller er indtægten ikke nedsat med mindst 1/2 jf. stk. 2 og 4, er der ikke ret til erstatning."

Nævnet udtaler:

Klageren var den 17/12 2014 udsat for en arbejdsulykke, hvor han fik en tonstung genstand over sine fødder, hvilket medførte flere brud på begge fødder samt bløddelsskader. Det fremgår af sagen, at klageren er blevet opereret, og at han efterfølgende er platfodet. Han har som følge af ulykken blandt andet smerter i begge fødder, nedsat bevægelighed og gangdistance og øget udtrætning på grund af smerter.

Han har modtaget dækning for tab af erhvervsevne fra selskabet i perioden fra 17/3 2015 til 1/5 2016. Selskabet har anført, at hans generelle erhvervsevne herefter ikke er nedsat med halvdelen eller mere.

Klageren har anført, at han også efter den 1/5 2016 er berettiget til dækning for erhvervsevnetabet, idet han ikke er i stand til at arbejde mere end 16 timer om ugen med rette skånehensyn. Han har også henvist til, at det i arbejdsskadesagen er vurderet, at hans erhvervsevnetab er 55 %.

Selskabet har anført, at det er klagerens generelle erhvervsevne, der skal vurderes, og at hans generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har blandt anført, at klageren burde kunne varetage et arbejde uden fysisk krævende arbejdsopgaver på mere end halv tid.

I en udateret ortopædkirurgisk speciallægeerklæring er det blandt andet noteret, at klageren bruger smertestillende medicin i form af Panodil og Ibuprofen 3 gange dagligt. Det noteret, at han går haltende/robotagtigt med stiv fod og uden afvikling af gangen over forfoden. Begge fødder ses hævet til trods for brug af støttestrømper, ligesom der er betydelig platfod og knækfod i hælen. Der er ømhed af begge fødder uanset, hvor de berøres, og bevægeligheden i fodleddene er nedsat. Det er konkluderet, at selvom der på undersøgelsestidspunktet den 27/10 2015 ikke er gået et år fra skadetidspunktet, så er tilstanden så nær som stationær. Klageren vil ikke opnå normal fodfunktion og vil ikke komme til at afvikle sin gang bedre, og der vil være behov for specialfodtøj.

Klageren har været i 3 arbejdsprøvninger i butikker, hvor han primært har udført kontorarbejde. I opfølgningsskemaet af 6/4 2016 vedrørende den første arbejdsprøvning er det blandt andet noteret, at klageren øgede sin arbejdstid fra 13 til 18 timer om ugen, men at han havde daglige smerter ved endt arbejdsdag. Det er noteret, at han havde for meget arbejde i butikken og problemer med krav om sikkerhedssko. I opfølgningsskema af 17/10 2016 vedrørende klagerens anden arbejdsprøvning er det blandt andet noteret, at arbejdstiden var sat ned fra 20 til 16 timer om ugen, og at der havde været god gavn af onsdag som fridag, så han ikke længere var så udtrættet, at han sov den halve aften, men at det ikke skabte væsentlige forbedringer af helbredet. Ligeledes har en handicapbil ikke givet væsentlige ændringer i forhold til smerterne i fødderne, og han er aldrig smertefri. Arbejdsprøvningen blev standset, da arbejdsopgaverne ikke passede til klageren.

I opfølgningsskema af 13/12 2016 er det vedrørende den tredje arbejdsprøvning blandt andet noteret, at klagerens arbejdstid blev nedsat fra 23 timer til 16 timer om ugen. Arbejdsopgaverne var kontorarbejde med udregning af tilbud, og det er noteret, at han altid har smerter, og at de udtrætter. Han anser fridagen om onsdagen for vigtig, da ud-

trætningen de sidste dage ellers er for stor. Det er anført, at klageren ikke holder flere pauser ud over, hvad der kutyme, og at arbejdstempoet er normalt, men at der bliver taget hensyn, som ikke tages til de andre medarbejdere. Han skal have opgaver, hvor der ikke er snævre deadlines og uden for stor kompleksitet.

Klageren er ved brev af 30/3 2017 blev indstillet til fleksjob af det kommunale rehabiliteringsteam, idet det blandt andet er noteret, at klageren ikke bør have langvarige gående eller stående arbejdsforhold, at han bør kunne hvile sig og have overvejende siddende arbejdsfunktioner, at der er behov for støtte til fødderne, når han sidder, og at der er behov for nedsat arbejdstid på grund af udtrætning af smerter.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere, at selskabet pr. 1/5 2016 er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, idet det på baggrund af følgerne efter ulykkestilfældet må lægges til grund, at han ikke er i stand til at genoptage sit tidligere fysisk krævende arbejde.

Nævnet finder videre, at klageren har godtgjort, at hans erhvervsevne er nedsat med halvdelen, som følge af hans helbredsmæssige tilstand.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på oplysningerne om klagerens helbredsmæssige gener i form af konstante smerter, der medfører udtrætning. Nævnet har også lagt vægt på resultatet af de 3 arbejdsprøvninger, hvor arbejdstiden har været forsøgt sat til 23 timer, men at det har været nødvendigt at nedsætte arbejdstiden til 16 timer trods iagttagelse af skånehensyn i form af hovedsagelig siddende arbejdsfunktioner samt opgaver uden deadlines og uden for stor kompleksitet.

21. 91151

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, SEB Pension, skal anerkende, at klageren efter den 1/5 2016 er berettiget til dækning for tab af erhvervsevne. Selskabet skal genoptage sagsbehandlingen og skal yde dækning i overensstemmelse med forsikringsbetingelserne. Allerede forfaldne ydelser skal forrentes i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Marianne Højgaard Pedersen
formand